

Uunga:

Inatsisartunut ilaasortaq

Maliina Abelsen

Partii Inuit Ataqatigiit

Nunap aningaasaqarneranut tunngatillugu apeqqutinut akissutit

03. maj 2013

Suliap nr. SJ-STD-KUNUK

Dok. Nr. 1208599

Asasara Maliina

Postboks 1037

3900 Nuuk

Tlf. (+299) 34 50 00

Fax (+299) 32 46 14

E-mail: oed@nanoq.gl

www.nanoq.gl

Nunatta aningaasaqarneranut tunngatillugu apeqqutinnut sammisamut attuumas-suteqarluartunut qujanaq.

Apeqqut 1:

Aningaaarsiornikkut inissisimancerput pillugu Aningaasaqarnikkut Siunnersuisoqatigiit kiisalu Akileraartarnermut Atugarissaarnermullu Isumalioqatigiissitat ersarisorujussuarnik siulittuuteqarput. Atugarissaarnikkut pisortanit inuaqatigiinnut neqeroorutigineqartartut ullumikkutut (kisiannili pitsanngoriaateqanngitsumik) ingerlatiinnarneqassappata aammalu utoqqalisaartut amerliartornerat eqqarsaatigiaanni, 2040-p tungaanut ukiumut agguaqatigilssillugu 1 milliard koruunit pisortat karsiini amigaatigineqalissasut ilaatigut siulittuutigineqarpoq.

Taamaammat Aningaasaqarnikkut Siunnersuisoqatigiit kiisalu Akileraartarnermut Atugarissaarnermullu Isumalioqatigiissitat siulittuinerminni naatsorsuisimancerat suliaallu Naalakkersuisut akuversaarsinnaaneraat apeqqutigerusuppara?

Apeqqummut 1-imut akissut:

Aningaasaqarnikkut Siunnersuisoqatigiit aamma Akileraartarnermut Atugarissaarnermullu Isumalioqatigiissitat kisitsisaataat suliaallu Naalakkersuisut iluarismaarpaat. Soorunami ilaatigut innuttaasut amerlassusissaasa siumut nutaamik naatsorsorneqarnerat suliassat annertussusaannut sunniuteqassaaq, tamannalumi aningaasaqarnikkut anguniagassat aaqqissuunneqarnerannut atatillugu eqqarsaatigineqassaaq.

Apeqqut 2:

Maluginiartariaqarpoq Naalakkersuisooqatigiit aningaaarsiornikkut qanoq ineriartortoqassanersoq eqgarsaatigalugu pilersaarummik maannamut saqqummiussisimannngimmata. Taamaattumik siunissami atugarissaarnerup akissaqartinneqartuarnissaa qulakkeerniarumallugu Nunatsinni aningaaarsiornikkut qanoq iliuuseqartoqarsinnaanera pillugu pilersaarummik Naalakkersuisut aamma saqqummiussilersaarnersut apeqqutiginiarpara? Taamaattoqassappat, taava ukimoortumik Aningaasaqarnikkut inissisimaneq pillugu nassuaateqartarnerup saniatigut qaqugu tamanna pilersaarut naatsorsuutigineqarsinnaava?

Apeqqummut 2-mut akissut:

Aallaqqaasiullugu erseqqissarusuppara, siunissami atugarissaarnissatsinnut akissaqa-rumalluta, aningaasaqarnikkut ingerlatsineq anguniagassanik suliniutinillu imaqartoq,

piffissami ungasinnerusumi aningaasaqarnerup attanneqarsinnaaneranik qulakkeerinnit-tussaq Naalakkersuisut pingartilluinnarmassuk.

Paasissutissiissutigissavara, 2014-imut aningaasanut inatsisissatut Naalakkersuisut si-unnersuusiornissaannut (AIS 2014) atatillugu naalakkersuisooqatigiit suliaqarlutik aallartisareermata. Pilersaarutaavoq, AIS 2014 pillugu suliaqarnerup saniatigut 2013-imut Naalakkersuisut Aningaasaqarnikkut ingerlatsineq pillugu Nalunaarusiaat (AIN 2013), Inatsisartut 2013-imi ukiakkut katersuunneranni saqqummiunneqartussaq suliarineqas-sasoq.

Sammisassat ilaat nalunaarusiamut tassunga nalinginnaasumik ilaasartut ilagivaat pif-fissaq ungasinnerusoq isigalugu suliassat, soorlu illit taakkua apeqqtigigit. Ilann-gullugu paasissutissiissutigineqassaaq, Naalakkersuisut piffissami aggersumi aningaasaqarnikkut anguniagassanik oqaasertalersuiniarmata, kiisalu Akleraartarnermut Atugarissaarnermullu Isumalioqatigiissitat isumaliutissiissutaanni innersuussutigineqartut qanoq malitseqartinnejarnissaat pillugit erseqqinnerusumik suliaqarniarmata. Naalakkersuisut pingartippaat, nunap aningaasaqarnerata patajaattumik aqunneqarnissaa, taamaammat pissusissamisoorpoq, aningaasaqarnikkut pilersaarutissap imas-saanut tunngatillugu ataqtigijittoqarnerunissaal nalunaarutineqartinnagu misissueqqaartoqarnissaa.

Apeqquut 3

Aviisimut Politiken-imut Naalakkersuisuni siulittaasunngorsimaoq 28. marts 2013 imaattunik oqaaseqarpoq: "Aningaasarsiornikkut isertitarineqarsinnaasut eqqarsaatigalugit arlaqartutigut takorluugaqarpugut, taakkuli maannakkoqqissaaq tusagassiorfinnut suunersut saqqummiussinnaanngilavut sullivilvilluta suli maannamut aallartissimannnginnatta". Naalakkersuisut maannakkut aningaasarsiornikkut isertitarineqarsinnaasut suut ilisimaneqalereersimanngitsut naatsorsuutiginerlugit ilisimatisssutigisinnanaanerlugit?

Apeqquut 4:

Aningaasaqarnikkut ingerlatsineq ataqtigijisaagaq pilersissinnaajumallugu Naalakkersuisut isumagijninnerup, inisialortitsinerup aammalu utoqqalinersiaqartitsisarnerup iluini nutarterissamaarlutik pilersaaruteqarnerlutik? Taamaattoqarpat paaserusunnarpoq sutigut qanorlu nutarterisoqarniarneroq?

Apeqquut 5:

Inoqtigijit qanoq aningaasarsiaqartignerat apeqquataatikkunnaarsillugu Naalakkersuisooqatigiit partiivisa neriorsuutigereerpaat kikkut tamarmik assigiimmik utoqqalinersianik pissarsisalissasut. Taamaalilluni utoqqalinersiaqartitsisalernissami aappariit imminnut taperseroqatigiittariaqarnerannik pisussaaffeqartitaanerat atorunnaarsinniarneqarpoq. Naalakkersuisooqatigiit isumaqatigiissutaanni tamanna pillugu imaattunik allassimasoqarpoq: "Utoqqalinersiuteqartarnermi aaqqissuussineq inerisarneqaqqissaaq kommunit peqatigalugit, aappariinneq apeqquataatinnagu, kisiannili inuttut naleqassuseq aallaavigalugu." Nunatsinni utoqqaat aammalu siusinaarlutik utoqqalinersiaqalersartut qanoq aningaasarsiaqartigereersimanerat inoqtigilliunniit qanoq aningaasarsiaqartigereersimanerat apeqquataatikkunnaarlugu tamarmik assigiimmik pisartagaqalersinnejassappata tamanna landskarsimut ukiumut 80 millioner koruuninik aningaasartuutaasalissasoq naatsorsuutigineqarpoq (Tamanna 2009-imi Siumup siunnersuutigimmagu namminneq taamak missingersorpaat). Tamannamita Naalakkersuisut qanoq aningaasassaqartinniarnerpaat, ullumikkuinnaanngitsoq kisiannili aamma ukiut 5-it, 10-it aammalu 20-it qaangiuppata?

Aningaasat taakku suminngaanniit matussuserniarneqarpat?

Apeqqutinut 3-5-inut akissutit:

Apeqqutinnut 3-5-inut tunngatillugu qulaani apeqqummut 2-mut akissutiga innersuus-sutigerusuppara.

Naggasiullugu ilannguterusuppara, nunatta aningaasaqarneranut tunngatillugu apeqquaajumaartussat akissuteqartinniarnissaat anguniarniarakku, neriuutigaaralu sammisaq pillugu pitsaasumik angusaqarfiusumillu suleqatigiitarumaarluta.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Vittus Qujaukitsoq

Aningaasaqarnermut Nunamullu Namminermut Naalakkersuisoq